

**POVODOM IZLAGANJA A. JA. MIHNEVIČA
O SINTAKSIČKI RELEVANTNIM „KLASAMA LEKSEMA“**

Kolega Mihnevič vrlo umesno ukazuje na to koliko je potrebno detaljno proučiti sva ona semantička obeležja reči koja se manifestuju kao relevantni faktori u organizovanju pojedinih sintaksičkih struktura. Svakako je karakteristična činjenica da predstavnici generativne gramatike danas uvode semantičko obeležje „ljudskog“ (u njihovoj terminološkoj praksi: *human*) kao relevantni kriterij pri strukturalnoj deskripciji sintaksičkih modela. Obeležje *human* odigralo je svakako odlučujuću ulogu u evoluciji pojedinih slovenskih rečeničnih tipova. U okviru pasivne konstrukcije modernog srpskohrvatskog, recimo, instrumental se može uvesti samo pod uslovom da je u pitanju imenica koja ne znači živog stvora (može se npr. reći *pismo je napisano olovkom*, ali ne i **pismo je napisano mnome*). To znači da je, u poređenju sa današnjim ruskim, ili sa nekadašnjom opšteslovenskom situacijom, srpskohrvatski postao, u toku svoje evolucije, siromašniji za jedan strukturalni tip (izostaje pasivna konstrukcija s identifikovanim agensom). Da se sposobnost samostalnog izvođenja akcije i semantička osobenost označena terminom *human* ne interpretiraju kao identično semantičko obeležje u jezičkom osećanju slovenskih govornih predstavnika ilustruje, pored ostalog, i činjenica da je na slovenskom jezičkom terenu izrasla specijalna konstrukcija tipa *vetrom sorvalo kryšu* za slučajeve kada je u pitanju samoaktivna pojava koja nije istovremeno i živ stvor.